

Informatīvais ziņojums par Eiropas Reģionālās attīstības fonda, Eiropas Sociālā fonda plus un Kohēzijas fonda ieviešanu 2021. – 2027. gadā Latvijā

Informatīvais ziņojums sagatavots, ņemot vērā Eiropas Komisijas (turpmāk – EK) 2019. gada 17. aprīļa vēstuli Nr. (2019)2684683 ar lūgumu līdz 2019. gada 30. jūnijam iesniegt EK 2021. – 2027. gada plānošanas perioda darāmo darbu laika grafiku, galvenokārt, norādot laiku, kad plānots iesniegt plānošanas dokumentu projektus un to oficiālās versijas apstiprināšanai EK.

Informatīvā ziņojuma mērķis ir informēt par pasākumiem Eiropas Reģionālās attīstības fonda (turpmāk - ERAF), Eiropas Sociālā fonda plus (turpmāk - ESF+) un Kohēzijas fonda (turpmāk - KF) (turpmāk kopā – ES KP fondi)¹ 2021. – 2027. gada plānošanas perioda uzsākšanai.

2018. gada 29. un 31. maijā EK publicēja regulu priekšlikumus, kas nosaka Kohēzijas politikas ieguldījumu principus un paredzēto finansējuma apjomu konkrētiem fondiem. Kohēzijas politikas kontekstā saistošs ir publicētais kopīgo noteikumu regulas priekšlikums 2018/0196(COD)² (turpmāk - Kopējās fondu regulas priekšlikums), ERAF un KF regulas priekšlikums³, ESF+ regulas priekšlikums⁴, kā arī Eiropas Teritoriālās sadarbības (turpmāk - ETS) mērķa regulas priekšlikums⁵. ESF+ regulējuma ietvaros ir integrēts Eiropas Atbalsta fonds vistrūcīgākajām personām (turpmāk - FEAD), Nodarbinātības un sociālo inovāciju programma un veselības programma.

2021. – 2027. gada budžeta periodā Kopējās fondu regulas priekšlikumā ir veiktas būtiskas izmaiņas attiecībā uz tajā iekļautajiem fondiem. Atšķirībā no 2014. - 2020. gada plānošanas perioda regulējumā kopā ar ES KP fondiem vairs netiek iekļauts Eiropas Lauksaimniecības Fonds lauku attīstībai (ELFLA), bet papildus ir iekļauti Patvēruma un migrācijas fonds (AMIF), Iekšējās drošības fonds (IDF) un Robežu pārvaldības un vīzu instruments (BMVI).

---

¹ ES KP fondi – ERAF, ESF+ un KF

² 2018/0196 (COD) ST 9511/2018, Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL laying down common provisions on the European Regional Development Fund, the European Social Fund Plus, the Cohesion Fund, and the European Maritime and Fisheries Fund and financial rules for those and for the Asylum and Migration Fund, the Internal Security Fund and the Border Management and Visa Instrument (pieejams - <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=COM%3A2018%3A375%3AFIN>).

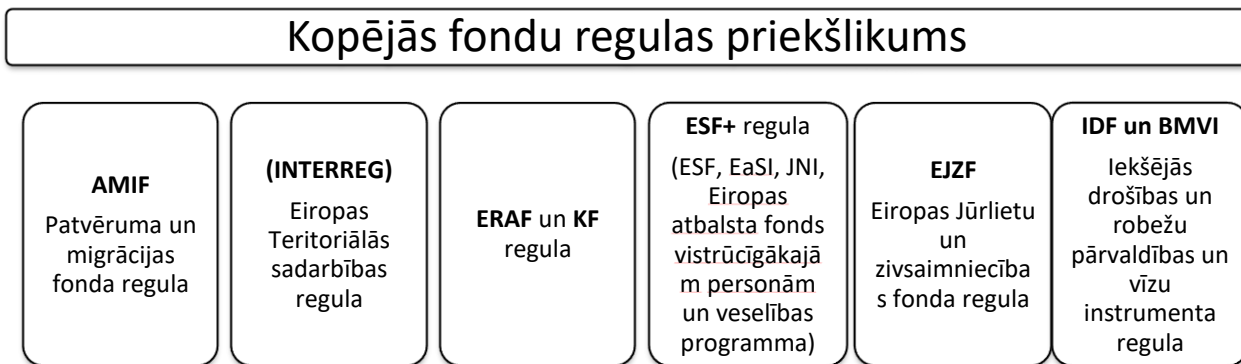
³ 2018/0197 (COD) ST 9522/2018; Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL on the European Regional Development Fund and on the Cohesion Fund, SEC(2018) 268 final - (pieejams - https://ec.europa.eu/commission/publications/regional-development-and-cohesion_en).

⁴ 2018/0206 (COD) ST 9573/2018; Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL on the European Social Fund Plus (ESF+), (pieejams - <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=89&newsId=9114>).

⁵ 2018/0199 (COD) ST 9536/2018; Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL on specific provisions for the European territorial cooperation goal (Interreg) supported by the European Regional Development Fund and external financing instruments, SEC(2018) 268 final (pieejams - https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/budget-may2018-specific-provisions_en.pdf

Kopējās fondu regulas priekšlikuma tvērumš ir atspoguļots 1. attēlā.

1. attēls Kopējās fondu regulas priekšlikuma tvērumš 2021. – 2027. gada plānošanas periodam

Informatīvā ziņojuma ietvaros tiek ņemts vērā sākotnējais regulu priekšlikums, neskatot Padomes darba grupās un Parlamentā uzsāktās sarunas vai vienošanās par atsevišķiem regulu pantiem. Papildus minētajam, netiek vērtēti EK tiešās pārvaldības fondi vai programmas (piemēram, ESF + ietvaros veselības programma).

1. Plānošanas dokumenti un to koordinācija

Kopējās fondu regulas priekšlikumā 2021. – 2027. gada plānošanas periodā kā pamata dokumenti ieguldījumu stratēģiju aprakstam un finansējuma sadalījuma noteikšanai būs Partnerības līgums un darbības programmas. Atšķirībā no 2014. – 2020. gada regulējuma dalībvalstis varēs integrēt partnerības līguma saturu kādā no tās darbības programmām, iesniedzot noteiktu informācijas apkopojumu atbilstoši regulas prasībām. Tāpat tiek paredzēta iespēja ETS mērķa programmas iesniegt pirms partnerības līguma.

Kopējās fondu regulas priekšlikums nosaka, ka Partnerības līgums ietver izvēlētos politikas mērķus, t.i. saskaņā ar kuriem fondiem un programmām tie tiks īstenoti, kā arī fondu koordināciju, norobežošanu un papildināmību. Attiecīgi Partnerības līguma sagatavošana ietver septiņu Eiropas Savienības (turpmāk – ES) fondu⁶ – ERAF, ESF+, KF, Eiropas Jūrlietu un Zivsaimniecības fonda (turpmāk - EJZF), AMIF, IDF, BMVI un ETS programmu koordinācijas sistēmu.

Kopējās fondu regulas priekšlikumā tiek uzsvērtā koordinācija, papildināmība un saskaņotība starp fondiem un citiem ES instrumentiem, piemēram, reformu atbalsta programmu, t. sk., reformu īstenošanas instrumentu un tehniskā atbalsta instrumentu. Nepieciešama investīciju vispusīga koordinācija, lai nodrošinātu to nepārklāšanos, lai

⁶ ES fondi – ERAF, ESF+, KF, EJZF, AMIF, IDF, BMVI un ETS

ieguldījumi būtu savstarpēji papildinoši un veicinātu Baltijas jūras reģiona stratēģijas un ES definēto mērķu sasniegšanu.

2014. – 2020. gada plānošanas periodā par vienoto stratēģisko ietvaru, kas izmantojams visu ES fondu – ERAF, ESF, KF, ELFLA, EJZF un ETS programmu – plānošanas dokumentu sagatavošanai, ciktāl tas attiecas uz Partnerības līguma sagatavošanu, atbild Finanšu ministrija (turpmāk - FM). Līdzīgi 2021. – 2027. gada plānošanas periodā FM sagatavos Partnerības līgumu vai informācijas apkopojumu atbilstoši Kopējās fondu regulas priekšlikuma prasībām, sagatavošanas un ieviešanas procesā izveidojot koordinācijas un sinerģijas mehānismus starp minētajiem finanšu instrumentiem.

ES fondu plānošanas dokumentu izstrāde 2021. – 2027. gadam notiks, balstoties uz Nacionālajā attīstības plānā 2021. – 2027. gadam (NAP) noteiktajām prioritātēm un mērķiem, kas definē valsts budžeta līdzekļu, ES fondu un citu ES budžeta instrumentu investīcijas (piemēram, Reformu atbalsta programma, Apvārsnis post 2020, InvestEU), kā arī ES un citu ārvalstu finanšu palīdzības instrumentus (piemēram, Eiropas Ekonomiskās zonas instruments un Norvēģijas finanšu instruments), un pašvaldību un privāto līdzfinansējumu, ņemot vērā ieguldījumu koordināciju un atbilstību teritoriju attīstības vajadzībām. Līdz ar to, FM kā Partnerības līguma izstrādātāja sadarbībā ar Pārresoru koordinācijas centru (turpmāk - PKC), Labklājības ministriju (turpmāk – LM) kā FEAD vadošo iestādi, Zemkopības ministriju (turpmāk - ZM) kā EJZF vadošo iestādi un Iekšlietu ministriju (turpmāk - IeM) kā AMIF, IDF, BMVI vadošo iestādi un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju (turpmāk – VARAM) kā ETS nacionālo atbildīgo iestādi veiks visu augstāk minēto finanšu resursu plānošanas koordinēšanu, nodrošinot uz Partnerības līgumā definētajiem mērķiem vērstas investīcijas.

Papildus, lai nodrošinātu efektīvāku Partnerības līguma uzraudzību un ES fondu un pārējo ārvalstu finanšu instrumentu un palīdzības koordinācijas principa ievērošanu un integrētu teritoriālo attīstību, FM, līdzīgi kā 2014. – 2020. gada plānošanas periodā, izveidos Partnerības līguma vadības grupu. Vadības grupā tiks iesaistītas visas nozaru ministrijas, Valsts kanceleja un sadarbības partneri, kas ietver kompetentās reģionālās, vietējās, pilsētu publiskās iestādes, ekonomiskos un sociālos partnerus, pilsoniskās sabiedrības pārstāvjus (piemēram, nevalstiskās organizācijas, kuras ir atbildīgas par vides aizsardzības jautājumiem, par sociālās integrācijas, dzimumu līdztiesības un nediskriminācijas veicināšanu u.c.). Partnerības līguma vadības grupas ietvaros tiks nodrošināta Kohēzijas politikas plānoto un īstenošanā esošo pasākumu atbilstoša finansējuma plānošana, piesaiste un rezultātu sasniegšanas augstāka līmeņa virsuzraudzība.

Darbības programmas katram fondam izstrādā vadošā iestāde. Tāpat kā 2014. – 2020. gada plānošanas periodā FM kā ES KP fondu vadošā iestāde sagatavos multifondu programmu par ERAF (izņemot ETS), ESF+ (izņemot FEAD) un KF investīcijām. VARAM kā

nacionālā atbildīgā iestāde gatavos programmas ETS investīcijām un LM kā vadošā iestāde gatavos darbības programmu FEAD investīcijām.

2. Ieguldījumu priekšnosacījumi

Katra specifiskā atbalsta mērķa rezultatīvai un efektīvai īstenošanai Kopējās fondu regulas priekšlikuma 3. un 4. pielikumā noteikti ieguldījumu priekšnosacījumi (*enabling conditions*), kas dalībvalstīm jāizpilda, lai visā plānošanas perioda laikā veiktu un attiecinātu ES fondu ieguldījumus.

Ieguldījumu priekšnosacījumu izpildes novērtējums jāiekļauj darbības programmā. Saskaņā ar Kopējās fondu regulas priekšlikumu⁷, ieguldījumu priekšnosacījums ir izpildīts, ja ir izpildīti visi tā izpildes saistītie kritēriji.

Kopējās fondu regulas priekšlikums paredz 4 vispārējos (horizontālos) ieguldījumu priekšnosacījumus un 15 tematiskos ieguldījumu priekšnosacījumus (ieguldījumu priekšnosacījumu skaits dalījumā pa fondiem ir atšķirīgs).

Ieguldījumu priekšnosacījumi, kritēriji un atbildīgie par katra priekšnosacījuma izpildi iekļauti šī ziņojuma 1. pielikumā:

- Par horizontālajiem priekšnosacījumiem ir atbildīga FM, Tieslietu ministrija, Ārlietu ministrija un LM.
- Politikas mērķa “Viedāka Eiropa” ietvaros par priekšnosacījumiem ir atbildīga Izglītības un zinātnes ministrija, Ekonomikas ministrija.
- Politikas mērķa “Zaļāka Eiropa” ietvaros par priekšnosacījumiem ir atbildīga Ekonomikas ministrija, VARAM, IeM.
- Politikas mērķa “Ciešāk savienota Eiropa” ietvaros par priekšnosacījumiem ir atbildīga Satiksmes ministrija.
- Politikas mērķa “Sociālāka Eiropa” ietvaros par priekšnosacījumiem ir atbildīga LM, Tieslietu ministrija, Izglītības un zinātnes ministrija, Kultūras ministrija Veselības ministrija.

1. pielikumā norādītais atbildīgo institūciju sadalījums tiks precizēts, papildinot tās ar līdzatbildīgajām institūcijām, sagatavojot informāciju darbības programmas veidlapai, ņemot vērā, ka šobrīd nav nedefinētas pamatnostādnes un plānošanas dokumenti, kas aptver 2021. - 2027.gada plānošanas periodu.

---

⁷ Kopējās fondu regulas priekšlikuma 11. pants

Ieguldījumu priekšnosacījumi un kritēriji tiek uzskatīti par izpildītiem, kad tiek nodrošināta nozares politikas dokumentu, normatīvo regulējumu, informācijas sistēmu un citu rīku izstrāde, proti, līdz ar to spēkā stāšanās brīdi.

Kopējās fondu regulas priekšlikums paredz, ka izdevumus par darbībām, kas saistītas ar specifisko atbalsta mērķi, nevar iekļaut maksājuma pieteikumos, kamēr EK nav informējusi dalībvalsti par ieguldījumu priekšnosacījuma izpildi.

Informācija par ieguldījumu priekšnosacījumu izpildi vai neizpildi tiks iesniegta EK kopā ar Partnerības līgumu un ES KP fondu darbības programmu.

Ja ieguldījumu priekšnosacījums nav izpildīts uz ES KP fondu darbības programmas iesniegšanas EK brīdi, katrai atbildīgajai iestādei, kas minēta 1. pielikumā, jāziņo FM par priekšnosacījuma izpildi nedēļas laikā pēc priekšnosacījumu kritēriju izpildes, lai nodrošinātu savlaicīgu priekšnosacījumu saskaņošanu ar EK. Atbildīgajām institūcijām jāziņo par katra priekšnosacījuma kritērija izpildi atsevišķi, ja katram no tiem ir noteikts atšķirīgs termiņš vai atšķirīga atbildīgā institūcija, lai novērtētu progresu, savukārt, ja visiem priekšnosacījuma kritērijiem noteikts viens termiņš, tad par tiem ziņo kopā.

EK trīs mēnešu laikā pēc minētās informācijas saņemšanas veic novērtējumu un informē dalībvalsti, ja tā piekrīt kritērija izpildei.

3. ES KP fondu ieviešanas institucionālā sistēma

3.1. Regulu priekšlikumos noteiktais institucionālais ietvars un funkcijas

Attiecībā uz ERAF, KF un ESF+ (izņemot ETS un FEAD) fondu ieviešanu EK publicētie regulu priekšlikumi paredz katrai ES dalībvalstij noteikt⁸:

- vadošo iestādi;
- revīzijas (audita) iestādi;
- iestādi, kas veic grāmatvedības funkciju.

Tāpat kā līdz šim, vadošā iestāde var daļu pienākumu deleģēt vienai vai vairākām starpniekinstitūcijām, vienlaikus saglabājot kopējo atbildību par deleģēto funkciju efektīvu veikšanu⁹.

Vadošās iestādes funkcijas

Atbilstoši regulu priekšlikumiem vadošās iestādes funkcijas ir:

- (a) veikt darbību/projektu iesniegumu atlasī;

---

⁸ Kopējās fondu regulas priekšlikuma 65. pants

⁹ Kopējās fondu regulas priekšlikuma 65.panta 3.punkts

- (b) īstenot programmas pārvaldības uzdevumus;
- (c) atbalstīt uzraudzības komitejas darbu;
- (d) pārraudzīt starpniekstruktūras;
- (e) ierakstīt un uzglabāt elektroniskā sistēmā datus par katru darbību, kas nepieciešami uzraudzībai, izvērtēšanai, finanšu pārvaldībai, verificācijai un revīzijai, un nodrošināt datu drošību, integritāti un konfidencialitāti un lietotāju autentifikāciju, kā arī citas būtiskas funkcijas saskaņā ar regulu.¹⁰

Grāmatvedības funkcija

EK nosaka šādas grāmatvedības funkcijas:

- (a) sagatavot un iesniegt EK maksājuma pieteikumus;
- (b) sagatavot pārskatus un elektroniskā sistēmā glabāt ierakstus par visiem pārskatu elementiem;
- (c) konvertēt uz *euro* citā valūtā radušos izdevumu summas, šādam nolūkam izmantojot EK vienreiz mēnesī noteikto maiņas kursu, kāds tas ir mēnesī, kurā izdevumi reģistrēti tās struktūras grāmatvedības sistēmā, kura atbild par šajā pantā noteikto uzdevumu veikšanu¹¹.

Grāmatvedības funkcija neietver verificāciju saņēmēju līmenī.

Revīzijas iestādes funkcijas

Revīzijas iestāde ir atbildīga par sistēmas revīzijas, darbību revīzijas un pārskatu revīzijas veikšanu nolūkā sniegt EK neatkarīgu apliecinājumu par pārvaldības un kontroles sistēmu rezultatīvu funkcionēšanu un EK iesniegtajos pārskatos iekļauto izdevumu likumību un pareizību.

Revīziju veic saskaņā ar starptautiski atzītiem revīzijas standartiem.

Revīzijas iestāde sagatavo un iesniedz EK:

- (a) gada revīzijas atzinumu, kurš balstās uz visām veiktajām revīzijām un ietver šādus atšķirīgus komponentus:
  - i) pārskatu pilnīgums, patiesums un precizitāte;
  - ii) EK iesniegtajos pārskatos iekļauto izdevumu likumība un pareizība;
  - iii) pārvaldības un kontroles sistēmas rezultatīva funkcionēšana;
- (b) gada kontroles ziņojumu un apstiprina a) apakšpunktā minēto revīzijas atzinumu, kurā izklāstīts konstatējumu kopsavilkums, tostarp kļūdu būtības un apmēra un sistēmu trūkumu analīze, kā arī ierosinātā un īstenotā korektīvā darbība un rezultātā

---

¹⁰ Kopējās fondu regulas priekšlikuma 66.-69.pants

¹¹ Kopējās fondu regulas priekšlikuma 70.pants, (c) punktā minētā funkcija Latvijas gadījumā nav attiecināma.

iegūtais kopējais kļūdu īpatsvars, un atlikušo kļūdu īpatsvars attiecībā uz EK iesniegtajos pārskatos iekļautajiem izdevumiem¹².

Revīzijas iestāde, pamatojoties uz riska novērtējumu un ņemot vērā pārvaldības un kontroles sistēmas aprakstu, sagatavo revīzijas stratēģiju sistēmas revīzijai un darbību revīzijai. Revīzijas stratēģija ietver jaunieceltu vadošo iestāžu un iestāžu, kas atbild par grāmatvedības funkciju, sistēmas revīziju deviņu mēnešu laikā pēc to pirmā darbības gada. Revīzijas stratēģiju sagatavo un ik gadu atjaunina pēc pirmā gada kontroles ziņojuma un revīzijas atzinuma iesniegšanas EK. Tā var attiekties uz vienu vai vairākām programmām¹³.

3.2. ES KP fondu institucionālā sistēma

Ar mērķi uzsākt ES KP fondu investīcijas jau 2021. gadā, novēršot investīciju finansējuma “pārrāvumu”, ieviešanas institucionālā sistēma 2021. – 2027. gada plānošanas periodam tiks veidota, balstoties uz efektīvu 2014. – 2020. gada plānošanas perioda ieviešanas sistēmas arhitektūru/modeli, Kopējās fondu regulas priekšlikuma prasības, un ņemot vērā NAP definētos rīcības virzienus un uzdevumus, ES fondu regulu priekšlikumos noteiktos politiskos mērķus, prioritātes un plānošanas dokumentos definētos specifiskos atbalsta mērķus. Minētā sistēma attiecas uz ERAF (izņemot ETS programmas), ESF+ (izņemot FEAD) un KF. Šādam pēctecīgam ieviešanas modelim ir ievērojami ieguvumi – sistēmai nav vajadzīgi būtiski pielāgojumi, tā var sākt darbu uz jau izveidotās vadības un kontroles sistēmas pamata. Atbilstoši Kopējās fondu regulas nosacījumiem, ja tiek pārņemta esošā vadības un kontroles sistēma, tad akreditācija nav nepieciešama¹⁴. Tādējādi tas rada iespēju nodrošināt principu uzsākt ES KP fondu investīcijas maksimāli ātri, novēršot investīciju finansējuma “pārrāvumu”. Ieviešanas institucionālā sistēmā funkcijas pildītu šādas iestādes:

- 1) **vadošā iestāde** - FM līdzīgi kā iepriekšējos plānošanas periodos;
- 2) **atbildīgās iestādes** - noteiktas atbilstoši DP norādītajiem specifiskajiem atbalsta mērķiem vai pasākumiem, ja attiecināms. Atbildīgās iestādes īsteno specifisko atbalsta mērķu/pasākumu plānošanu un ieviešanu, maksimāli veicinot integrētu investīciju pieeju un uzraudzības procesu, lai nodrošinātu definēto mērķu un rādītāju sasniegšanu, nodrošinot tematisko koncentrāciju, konsolidētākus plānotos mērķus un integrētāku skatījumu uz ieviešamajiem specifiskajiem atbalsta mērķiem. Atbildīgā iestāde izstrādā Ministru kabineta (turpmāk – MK) noteikumus par specifiskajiem atbalsta mērķiem/pasākumiem un projektu iesniegumu atlases kritērijus sadarbībā ar sadarbības partneriem un nodrošina specifisko atbalsta mērķu/pasākumu uzraudzību.

¹² Kopējās fondu regulas priekšlikuma 71.pants

¹³ Kopējās fondu regulas priekšlikuma 72.pants

¹⁴ Kopējās fondu regulas priekšlikuma 72.pants

3) **sadarbības iestāde** - līdzīgi kā 2014. – 2020. gada plānošanas periodā viena aģentūra Centrālā finanšu un līgumu aģentūra (turpmāk – CFLA), ņemot vērā atbilstošu ES KP fondu administrēšanas pēctecību un nostiprinātu kapacitāti strādāt ar visiem ES KP fondu klientiem. CFLA kā sadarbības iestādes padotības forma tiek paredzēta tāpat kā 2014. – 2020. gada plānošanas periodā, proti, sadarbības iestāde atrodas finanšu ministra pakļautībā, kurš padotību īsteno ar pilnvarotās amatpersonas (vadošās iestādes vadītāja, kas ir valsts sekretāra vietnieks) starpniecību.

4) **grāmatvedības funkcija** - Valsts kase;

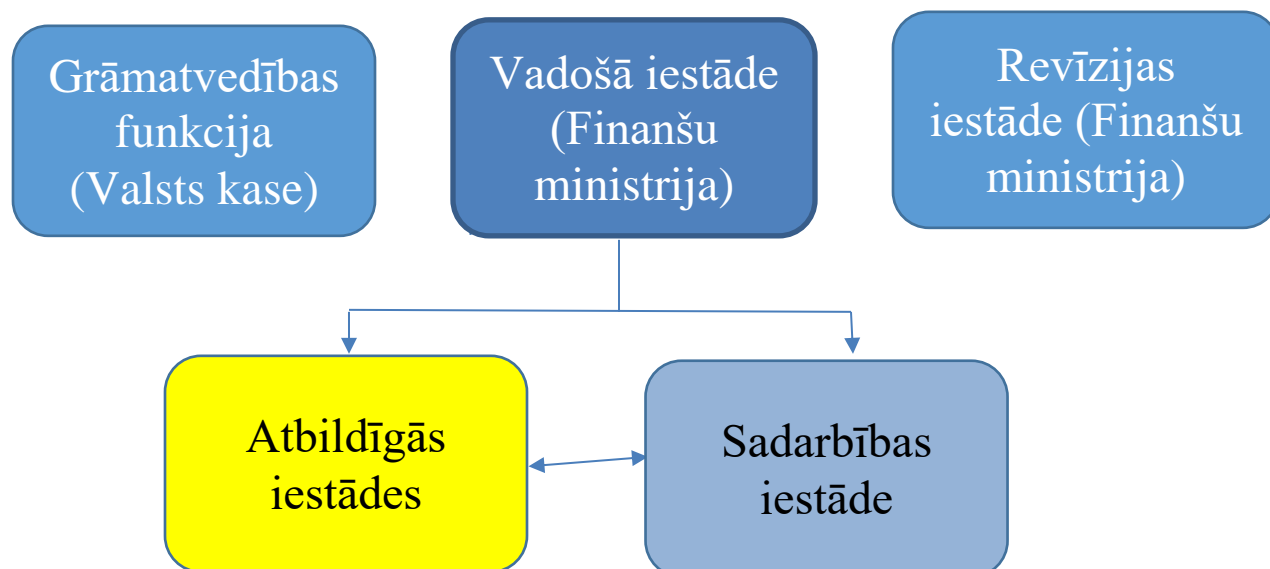
5) **revīzijas iestāde** - FM ES fondu revīzijas departaments.

Kopējās fondu regulas priekšlikums paredz, ka 2021. – 2027. gada plānošanas periodā finansējuma saņēmējs būs tas, kas saņem atbalstu valsts atbalsta shēmu gadījumā (neattiecas uz *de minimis* atbalstu), līdz ar to ES KP fondu atbalsta mehānisms jāveido tā, lai sadarbības iestāde CFLA tieši sadarbojas ar finansējuma saņēmēju/gala labuma guvēju valsts atbalsta shēmu gadījumā, proti, apstiprina projektu un slēdz līgumu, izslēdzot vairāku pakāpju administrēšanas shēmas izmantošanu.

Papildus ieguvumi: projektu iesniedzējiem, finansējuma saņēmējiem ir mazāks administratīvais slogs, kad kopumā nodrošināta vienota pieeja, vienlaikus ņemot vērā arī katra finansējuma saņēmēja juridisko statusu, īstenojamā projekta lielumu un katra fonda specifiskās prasības; nodrošināta vienota pieeja kontrolēm un uzraudzībai, tādēļ vienas pieturas aģentūras principa saglabāšana ir pamatota. Tiek nodrošināta plānošanas funkciju pēctecība. Sistēma ir sevi pierādījusi 2014. – 2020. gada plānošanas periodā, proti, tā ir vērsta uz klientu, nodrošinot vienkāršotu administrēšanas sistēmu, daudzlīmeņu kontroļu sloga samazināšanu, vienotu praksi un prasības finansējuma saņēmējam, tādējādi nodrošinot efektīvu ES fondu īstenošanu, kas vērsta uz rezultātu sasniegšanu. 2019. gada sākumā Revīzijas iestādes Gada kontroles ziņojumā sistēmai kopumā ir sniegts 2. kategorijas novērtējums un atbilstoši darbību revīziju rezultātiem identificētais kopējais kļūdu īpatsvars (TER) ir 1.64%, kas ir zem būtiskuma līmeņa (2%) un atlikušais kopējais kļūdu īpatsvars (RTER) ir 1.41%, tādējādi sniedzot atzinumu bez iebildēm.

2.attēls. ES KP fondu institucionālās sistēmas grafiskais attēlojums

Ņemot vērā, ka Kopējās fondu regulas priekšlikuma gala redakcijas vēl var mainīties, nacionāli var būt nepieciešams atgriezties pie diskusijas par ES KP fondu ieviešanas institucionālās sistēmas uzbūvi, vērtējot NAP2027 sagatavošanas rezultātus, gan reaģējot uz investīciju un inovāciju politikas ieviešanas modeļa attīstību Latvijā¹⁵.

Lai nodrošinātu EK regulu priekšlikumos noteiktā horizontālā principa par partnerību nodrošināšanu¹⁶, visos ieviešanas sistēmas modeļos sadarbības partneri, sociālie partneri, biedrības un nodibinājumi (turpmāk partneri) tiks iesaistīti arī uzraudzības komiteju un citu ar ES KP plānošanu un īstenošanu saistītu grupu un konsultatīvo padomju darbā (pēc nepieciešamības). Tāpat partneri tiks aktīvāk iesaistīti tieši nozaru politiku īstenošanā kā finansējuma saņēmēji, sadarbības partneri, labuma guvēji, īstenojot konkrētus pasākumus

¹⁵ 2019. gada 7. maijā Ministru kabineta rīkojumā Nr. 210 (prot. Nr. 21 27. §) apstiprinātajā Valdības rīcības plānā (pasākums Nr. 40.1. un 40.2.) un Saeimas 2018. gada 21. jūnija paziņojumā “Par Latvijas inovāciju un tehnoloģiju atbalsta fonda izveidi” Ekonomikas ministrijai un Izglītības un zinātnes ministrijai, tostarp sadarbībā ar Finanšu ministriju, nostiprināts mandāts rast risinājumus efektīvai zinātnes un inovāciju finansēšanas sistēmas institucionālā modeļa sadrumstalotības novēršanai.

¹⁶ Saskaņā ar Kopējās fondu regulas priekšlikuma 6.panta 3.punktu partnerības organizēšanu un īstenošanu veic saskaņā ar Komisijas 2014.gada 7.janvāra Deleģēto regulu (ES) Nr.240/2014 par Eiropas rīcības kodeksu attiecībā uz partnerību saistībā ar Eiropas strukturālajiem un investīciju fondiem (OV L 74, 14.3.2014., 1.lpp.).

ar konkrētiem mērķiem un sagaidāmajiem rezultātiem, kas ir nacionāli nozīmīgi politiku īstenošanā.

Lai nodrošinātu politikas mērķu administrēšanu, efektīvāku ieviešanu un uzraudzību, vadošā iestāde 2021. - 2027. gada plānošanas perioda sākumā, balstoties uz 2014. – 2020. gada plānošanas perioda labo praksi, izveidos uzraudzības komitejas apakškomitejas, kurās tiks iesaistītas nozaru ministrijas un Valsts kanceleja, kuras īsteno specifiskos atbalsta mērķus, sadarbības partneri, u.c. eksperti. Apakškomiteju mērķis ir nodrošināt nozaru ministriju un sadarbības partneru sadarbību, informācijas apmaiņu un iesaisti specifisko atbalsta mērķu plānošanā, normatīvo aktu izstrādē, to ieviešanā, uzraudzībā un nodrošināt savlaicīgu identificēto plānošanas un īstenošanas problēmu risināšanu, veicinot procesa efektivitāti.

Lai nodrošinātu Kopējās fondu regulas priekšlikuma¹⁷ prasības attiecībā uz darbību/projektu atlasī, Finanšu ministrija kā ES KP fondu vadošā iestāde sadarbībā ar atbildīgajām iestādēm nodrošinās kritērijus un procedūras, kas ir nediskriminējošas, pārredzamas, nodrošina dzimumu līdztiesību un ņem vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartu un ilgtspējīgas attīstības principu, un Savienības politiku vides jomā.

4. Laika grafiks

Laika grafiks ES fondu 2021. – 2027. gada plānošanas periodam izstrādāts, ņemot vērā ES fondu plānošanas sinerģiju ar NAP2027 izstrādi. ES fondu plānošanas dokumentu sagatavošanai nepieciešamās investīcijas tiks noteiktas atbilstoši MK un Saeimā apstiprinātajai NAP2027 redakcijai, kā arī atbilstoši izstrādātajiem nozaru vidēja termiņa plānošanas dokumentiem. Tāpat laika grafiks tiek veidots, pieņemot, ka ES fondu regulas tiek apstiprinātas savlaicīgi. Ja regulu plānotais apstiprināšanas laiks nobīdās, tad katram procesam jārēķina klāt vidēji 3 mēneši.

Būtiskākie ES KP fondu plānošanas posmi 2021. – 2027. gada plānošanas perioda uzsākšanai ir šādi:

- 1) Nacionālā attīstības plāna 2021. – 2027. gadam (NAP) darba grupas izveide 2019. gada aprīlī un NAP iesniegšana apstiprināšanai MK līdz 2019. gada oktobrim.
- 2) ES KP fondu plānošanas dokumentu izstrāde sākas pēc NAP apstiprināšanas MK, kas veido pamatu neformālajam dialogam ar EK līdz 2019. gada beigām, iesaistot atbildīgās iestādes, sadarbības partnerus, PKC u.c. FM 2019. gada jūlijā MK iesniedz Informatīvo ziņojumu par ES KP plānošanas dokumentu izstrādi.

---

¹⁷ Kopējās fondu regulas priekšlikuma 67. panta 1. punkts.

- 3) Partnerības līguma un ES KP fondu darbības programmas projektu iesniegšana EK plānota līdz 2019. gada 30. decembrim;
- 4) FM iesniedz MK informatīvo ziņojumu par vadības un kontroles sistēmu un normatīvo regulējumu līdz 2020. gada aprīlim.
- 5) Formālo plānošanas dokumentu priekšlikumu iesniegšana EK līdz 2020. gada jūnijam (termiņš atkarīgs no ES fondu regulu un Daudzgaļu finanšu shēmas 2021. - 2027. gada plānošanas periodam apstiprināšanas laika grafika). Pēc ES KP fondu plānošanas dokumentu saskaņošanas MK oficiālo sarunu ar EK uzsākšana par plānošanas dokumentiem un plānošanas dokumentu apstiprināšana EK 2020. gada oktobrī.
- 6) ES KP fondu vadības likumprojekta 2021. – 2027. gada plānošanas periodam pieņemšana līdz 2020. gada jūlijam;
- 7) MK noteikumu ES KP fondu vadībai 2021. – 2027. gada plānošanas periodam izstrāde līdz 2020. gada oktobrim.
- 8) MK noteikumu projektu par specifisko atbalsta mērķu īstenošanu galējais izstrādes termiņš tiks noteikts ES KP fondu vadības likumprojekta 2021. – 2027. gada plānošanas periodam saskaņošanas procesā (tiek plānots, ka tiks piemērota 2014. – 2020. gada plānošanas perioda prakse).

Detalizēts laika grafiks ES KP fondu plānošanai 2021. – 2027. gada plānošanas periodam iekļauts šī ziņojuma 2. pielikumā.

Šobrīd plānots, ka 2021. – 2027. gada ES KP fondu plānošanas periodā fondu ieviešanas cikls tiks uzsākts savlaicīgi, tomēr pastāv iespējamība, ka jaunā perioda regulu pieņemšana kavējas, tad secīgi arī nacionālie normatīvie akti (likums un tam pakārtotie MK noteikumi), kas regulē specifisko atbalsta mērķu ieviešanu, varētu tikt pieņemti un attiecīgi stāties spēkā tikai 2021. gada otrajā pusē. Lai risinātu minēto problēmjautājumu un nodrošinātu atsevišķu specifisko atbalsta mērķu īstenošanas uzsākšanu jau 2021. gada 1. ceturksnī, balstoties uz 2014. – 2020. gada plānošanas perioda sekmīgo praksi, FM līdz 2020. gada aprīlim izstrādās risinājumu ātrāk uzsākamo specifisko atbalsta mērķu ieviešanai, ņemot vērā MK iesniegto un apstiprināto ES KP fondu darbības programmu 2021. – 2027. gada plānošanas periodam, kā arī ņemot vērā priekšnosacījumu izpildes progresu.

Turpmākā rīcība

Lai maksimāli paātrinātu sagatavošanās procesus 2021. – 2027. gada plānošanas perioda investīciju uzsākšanai un lai Latvijā nodrošinātu investīcijas bez ievērojama pārtraukuma starp plānošanas periodiem, priekšlikums pieņemt lēmumus par šādiem jautājumiem:

- 1) Partnerības līguma vai informācijas apkopojuma sagatavošanu koordinē FM;

- 2) ES KP fondu institucionālā sistēma darbojas atbilstoši 2014. – 2020. gada plānošanas periodā izveidotajai sistēmai;
- 3) Atbalstīt šī ziņojuma 1. pielikumā norādītās atbildīgās institūcijas par katra ieguldījumu priekšnosacījuma izpildi un noteikt, ka tās informē FM nedēļas laikā pēc priekšnosacījuma kritēriju izpildes;
- 4) Atbalstīt šī ziņojuma 2. pielikumā esošo indikatīvo laika grafiku ES KP fondu plānošanai 2021. – 2027. gada plānošanas periodam.

Finanšu ministrs

J.Reirs